

चक्लाबन्दी भएका जग्गामा यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७

(मन्त्रीस्तरबाट स्वीकृत मिति २०७७/०६/३०)

प्रस्तावना: चक्लाबन्दी भएका जग्गामा कृषिको व्यावसायीकरणमा टेवा पुऱ्याउन, कृषि बाली वस्तुहरूको उत्पादन लागत घटाउन र कृषि कार्यमा सहजता ल्याउने उद्देश्यले चक्लाबन्दी भएका जग्गामा यान्त्रिकीकरण सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्न "बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी एकिकृत कार्यविधि, २०७७" को दफा ४० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेशले यो मापदण्ड बनाएको छ।

१. प्राविधिक पक्ष:

- (क) "कृषि यन्त्र" भन्नाले मल्टी परपोज ट्रयाक्टर (अधिकतम ७५ एच.पि. सम्म) र यसका एट्याचमेन्टहरू (एन्टी स्कीड ह्वील, रिभर्सिबल प्लो, एम.बि. प्लो, डिस्क प्लो, डिस्क हेरो, रिजर, बण्ड फर्मर, सिड ड्रिल, सिड कम फर्टिलाइजर ड्रिल, आदि) मेज चपर, फरेज हार्भेष्टर, रोटेटरी मोअर, राईस प्लान्टर, थ्रेसर, रिपर, मल्टी परपोज टेलर, ल्याण्ड लेभलर, पावर स्प्रेयर, बस कटर, विडर, बीउ प्रशोधन मेसिनहरू तथा अन्नबाली, फलफूल, तरकारी खेतीको लागि आवश्यक अन्य यन्त्र तथा उपकरणहरू सम्झनु पर्छ।
- (ख) कम्तीमा पचास रोपनी जग्गाको चक्लाबन्दी गरी वार्षिक रूपमा कम्तीमा २ बाली खेती गरिरहेका कृषक, कृषि फर्म/कम्पनी, कृषक समूह तथा कृषि सहकारी संस्थाले यस कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन्।
- (ग) मन्त्रालयको अनुदान सहयोगमा जग्गा चक्लाबन्दी गरेका बाहेकका आवेदकको हकमा मन्त्रालयले तोकेको प्राविधिक मापदण्ड पुरा गरी चक्लाबन्दी गरेको भएमा मात्र यान्त्रिकीकरणमा अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइनेछ।
- (घ) अनुदानमा प्राप्त गरेका कृषि यन्त्र उपकरणहरूको पाँच वर्ष सम्म नियमित सर्भिसिङ्ग तथा मर्मत सम्भार गरेको रिपोर्ट/प्रतिवेदन हरेक आ.व. को अन्त्यमा मन्त्रालयमा बुझाउनुपर्नेछ।
- (ङ) अनुदान प्राप्त कृषि मेसिनरीहरू गैह्र कृषि प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्न पाइने छैन।

२. आर्थिक पक्ष:

- (क) स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही औचित्यता र आवश्यकताको आधारमा कुनै एक वा एक भन्दा बढी कृषि यन्त्र खरिदको लागि कुल खरिद लागतको बढीमा पचहत्तर प्रतिशत अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउन सकिनेछ।
- (ख) प्रति आवेदक अधिकतम बीस लाख रुपैयासम्म अनुदान उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

३. मूल्याङ्कनका आधार:

क्र. सं.	मूल्याङ्कनका आधार	अंकभार
१.	कृषि मेसिनरी /यन्त्र उपकरण प्रयोग हुने चक्लाबन्दी गरिएको जमिनको क्षेत्रफल	४०
	५० रोपनी क्षेत्रफल भएमा १० अंक प्रदान गर्ने र सो भन्दा बढी क्षेत्रफलको हकमा थप क्षेत्रफलका लागि प्रति १५ रोपनी १ अंकका दरले थप अंक प्रदान गरी अधिकतम ४० अंकसम्म प्रदान गर्न सकिने।	४०
२.	चक्लाबन्दीमा संलग्न सदस्य संख्या	२०
(क)	१५ वा १५ भन्दा बढी	२०
(ख)	१५ भन्दा कम	१०
३.	बाली सघनता	२०
(क)	चक्लाबन्दी भएको जग्गामा वर्षमा दुई भन्दा बढी बाली लगाउने गरेको	२०
(ख)	चक्लाबन्दी भएको जग्गामा वर्षमा दुई बाली मात्र लगाउने गरेको	१०
४.	कृषि यन्त्र सञ्चालक	१०
(क)	चक्लाबन्दीमा संलग्न घरधुरीको एकापरिवारको कुनै व्यक्तिबाट सम्बन्धित कृषि यन्त्र सञ्चालन गरिने भएमा	१०
(ख)	सम्बन्धित कृषि यन्त्र चक्लाबन्दीमा संलग्न घरधुरीको एकापरिवारको बाहेक अन्य व्यक्तिबाट सञ्चालन गरिने भएमा	५
५.	अनुदानको अवस्था	१०
(क)	विगत २ वर्षमा कृषि यान्त्रिकीकरणमा अनुदान प्राप्त नगरेको	१०
(ख)	विगत २ वर्षमा कृषि यान्त्रिकीकरणमा अनुदान प्राप्त गरेता पनि सो बाहेकका कृषि यन्त्र खरिदका लागि अनुदान माग गरेको	५
	जम्मा	१००

४. प्रस्तावसँग संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू:

- (क) "बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी एकिकृत कार्यविधि, २०७७" को दफा १६ को उपदफा (३) बमोजिमका कागजातहरू।
- (ख) समूह/सहकारीको हकमा बैठक निर्णयको प्रतिलिपि।
- (ग) अनुमति पत्र आवश्यक पर्ने कृषि यन्त्र माग गरिएको हकमा सम्बन्धित कृषि यन्त्र सञ्चालन गर्ने व्यक्तिको सञ्चालन अनुमति पत्र र नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि।
- (घ) कृषि यन्त्र सञ्चालन गर्ने व्यक्ति चक्लाबन्दीमा संलग्न सदस्यको एकाघरको व्यक्ति भएमा नाता प्रमाण सम्बन्धी कागजात।
- (ङ) कृषि यन्त्र प्रयोग हुने जग्गा चक्लाबन्दी गरिएको हो भन्ने प्रमाण खुल्ने आवश्यक कागजात।

५. प्रस्तावको ढाँचा:

क. आवेदकको संक्षिप्त परिचय

आवेदकको नाम:	ठेगाना:
कार्यक्रम सञ्चालन गरिने स्थानको ठेगाना:	प्रोपाईटर/अध्यक्षको नाम: सम्पर्क नं:
सम्पर्क व्यक्ति: सम्पर्क नं	संलग्न हुने कृषक घरधुरी संख्या:

ख. माग गरेको कृषि यन्त्र/उपकरण र अनुदान सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	उपकरणको नाम	उपकरणको स्पेशिफिकेशन	अनुदान माग गरेको रकम	आवेदकले व्यहोर्ने रकम
जम्मा				

ग. संलग्न सदस्यहरूको विवरण:

क्र.सं.	चक्लाबन्दीमा सहभागी भएका सदस्यहरूको नाम	चक्लाबन्दी हुन अगाडीको जग्गाको क्षेत्रफल	सम्पर्क नं.

घ. खेती गरिएको वाली सम्बन्धी विवरण:

क्र.सं.	खेती गरिरहेको वालीको नाम	क्षेत्रफल (रोपनी)	हालको उत्पादन	हालको कुल उत्पादन लागत	यान्त्रिकीकरण पछिको प्रक्षेपित उत्पादन लागत

ड. कृषि कार्यमा खपत हुने जनशक्ति

क्र.सं.	क्रियाकलाप विवरण	एकाइ	परिमाण	दर	जम्मा लागत
१	चक्लाबन्दी भएका जग्गामा यान्त्रिकीकरण हुनुभन्दा पहिले				
२	चक्लाबन्दी भएका जग्गामा यान्त्रिकीकरण भए पश्चात				
जम्मा					

च. कृषि यन्त्र सञ्चालन र मर्मत सम्भार को मार्फत र कसरी गर्नुहुन्छ उल्लेख गर्नुहोस्।

छ. अन्य विषय केही भए उल्लेख गर्नुहोस्।